

Onze metallo's en de corona-oorlog

“We doen wat we kunnen.”

D

Dit zijn hectische tijden. In veel landen woedt momenteel een hevige strijd tegen het oprukkende corona-virus. Ook in België, waar strenge maatregelen worden genomen in een poging om de pandemie een halt toe te roepen. Iedereen geeft – in moeilijke omstandigheden – het beste van zichzelf om ervoor te zorgen dat deze crisis zo snel mogelijk wordt bezworen. Ons respect voor bijvoorbeeld de zorgverleners, kinderverzorgers, leerkrachten en voedingsmedewerkers is bijzonder groot. Ook in vele metaalbedrijven zijn de arbeiders nog aan de slag.

Ook voor onze vakbondsafgevaardigden gaat het vandaag hard. Zeer hard. Ze worden overstelpt met honderden vragen van ongeruste collega's. Kan hier wel nog veilig gewerkt worden? Wat moet ik doen als ik tijdelijk werkloos word? Kan mijn baas mij verplichten om te komen werken? Waarom sluit ons bedrijf niet? Terzelfdertijd proberen ze met de werkgever goede afspraken te maken, over aanpassingen aan de arbeidsorganisatie bijvoorbeeld of over bijkomende gezondheidsmaatregelen. In sommige gevallen moet de vakbond de werkgever zelf overtuigen om het bedrijf te sluiten, vaak na een spontane staking van werknemers die de situatie niet meer vertrouwen. Hieronder nemen we u mee langs de frontlijnen van de corona-oorlog in onze metaalbedrijven. In vijf getuigenissen laten we je zien wat het betekent om vandaag delegee te zijn.

Freddy Bakker

EERSTE STOP BOMBARDIER (WEST-VLAANDEREN)

Op treinbouwer Bombardier spreken we met ABVV-Metaal-hoofdafgevaardigde Freddy Bakker. Daar werden alle activiteiten stilgelegd op dinsdag 17 maart. 430 werknemers zijn nu economisch werkloos. Freddy doet zijn relaas: “De dagen voor de sluiting kregen wij continue berichten en telefoons van ongeruste collega’s. De voorschriften die de regering had opgelegd, konden niet gerespecteerd worden. We zaten met drie, vier mensen dicht bij elkaar te werken aan hetzelfde rijtuig. Het was onmogelijk om de nodige afstand te bewaren.” Gelukkig besloot de directie zelf om het bedrijf stil te leggen: “Indien dat niet zou gebeurd zijn, dan hadden de mensen zelf wel spontaan het werk neergelegd.” De werknemers hebben loonverlies, maar dat nemen ze erbij. De gezondheid primeert nu. Gelukkig bestaan er op het bedrijf goede afspraken om dat loonverlies deels op te vangen, zegt Freddy: “Naast de werkloosheidsuitkering en de aanvullende vergoeding vanuit het Fonds voor Bestaanszekerheid, hebben wij hier ook nog een eigen solidariteitsfonds. De werkgever doet dus ook nog een bijpassing.”

De fabriek is zeker dicht tot vijf april. Wat er daarna zal gebeuren valt onmogelijk te voorspellen. Het zijn moeilijke tijden: “We doen wat we kunnen.

We geven zoveel mogelijk informatie maar die verandert ook zeer snel. We stellen alles in het werk om ervoor te zorgen dat alle werknemers zo goed mogelijk geholpen worden.”

TWEDE STOP VAN HOOL (ANTWERPEN)

Ook bij busbouwer Van Hool in de Kempen is het alle hens aan dek. David Scheveneels – onze hoofddelegee ter plaatse – beschrijft de situatie: ‘De voorbije dagen waren zeer hectisch. De mensen waren bang en onwetend. Ze moesten dicht bij elkaar werken en voelden zich aan hun lot overgelaten.’ De directie wilde het bedrijf eerst nog openhouden, vooral omdat de voorwaarden om tijdelijke werkloosheid aan te vragen (bijv. problemen met de levering van onderdelen) niet voldaan waren. Maar uiteindelijk bleek een sluiting toch de enige logische keuze: “De regels van social distancing konden niet gerespecteerd worden. Ook was het onmogelijk om alles tijdig te ontsmetten, het was echt dweilen met de kraan open. De enige gezonde beslissing was om het bedrijf te sluiten.” Voor delegees en militanten zijn het drukke dagen: “Je krijgt veel vragen waarop je geen antwoord kunt geven. De situatie verandert voortdurend. De ene maatregel was nog niet in voege en er werden al nieuwe beslissingen genomen. De mensen hadden echt schrik en het ziektecijfer lag heel hoog. Aanvankelijk kregen we ook veel

David Scheveneels

kritiek omdat het bedrijf niet wilde sluiten. Maar vandaag krijgen we toch veel berichten van mensen die ons bedanken.”

Johan Thandt

DERDE STOP VOLVO GROUP BELGIUM (OOST-VLAANDEREN)

Op Volvo Group Belgium – dat zowel Volvo Trucks als het magazijn SML omvat – werden de voorbije dagen ook knopen doorgehakt. Op Trucks ligt alles stil, vertelt hoofdafgevaardigde Johan Thandt: “De mensen wilden niet meer. Het was niet mogelijk om de nodige afstand te bewaren. Veel collega’s waren in paniek. Ze wilden oplossingen.”

De werkgever heeft dan zijn verantwoordelijkheid genomen, klinkt het. In het magazijn SML wordt wel nog gewerkt, maar in een veel lagere bezetting: “Van de 700 werknemers zit één derde thuis in tijdelijke werkloosheid. De rest werkt in twee ploegen van 250 werknemers. De gezondheidsvoorschriften kunnen daar nu goed opgevolgd worden. Het is een enorm groot magazijn, dus het is geen probleem om ver genoeg uit elkaars buurt te blijven.”

Het geldt natuurlijk voor alle bedrijven, maar op Volvo Trucks komt de corona-crisis heel ongelegen: “We zitten inderdaad met de voorbereidingen voor de productie van een

aantal vrachtwagens van de nieuwe generatie. Dat ging binnenkort van start gaan. Maar dat is nu niet het belangrijkste, het is de gezondheid van de mensen die telt.”

De delegees op Volvo Group Belgium lopen trouwens ook een risico: “Wij zien en spreken voortdurend mensen. Dus we moeten opletten dat we niet te dicht in elkaars buurt komen. Dat is nog altijd wennen. We proberen om zoveel mogelijk via de telefoon of via mail te regelen, maar de collega’s zitten nu natuurlijk met veel vragen. Het is belangrijk dat je aanwezig bent.”

Rohhny Champagne

VIERDE STOP ONZE METAAL- BEDRIJVEN IN LIMBURG

Om zicht te krijgen op de huidige situatie in Limburg, bellen we met onze provinciale voorzitter Rohhny Champagne. Rohhny beschrijft de situatie niet alleen als hectisch, maar ook als onverantwoordelijk: “Onze mensen worden blijkbaar nog altijd geacht om gewoon door te werken. Van de regering mag je nauwelijks nog buiten komen – terecht trouwens – maar op de werkvloer kun je blijkbaar niet ziek worden. En ondertussen ziet iedereen op tv de horrorverhalen die zich afspelen in Italië en Spanje. Ik vind dat onverantwoord. De mensen hebben schrik om zichzelf én hun geliefden ziek te maken.”

Er is dus veel frustratie voor diegenen die niet – zoals vele bedienden – thuis kunnen werken. “Gelukkig groeit de lijst van bedrijven die preventief de deuren sluiten. VCST, Punch en Evapco zijn al dicht. En ook op Tenneco worden de mensen zoveel mogelijk thuisgelaten. Er worden alleen nog enkele dringende bestellingen afgewerkt. Maar daar was wel een spontane staking voor nodig.”

Rohhny beseft dat het voor onze delegees niet gemakkelijk werken is: “Ze zitten vaak tussen hamer en aambeeld. Ze krijgen verwijten naar hun hoofd geslingerd omdat het bedrijf niet sluit, maar daar kunnen zij weinig aan doen. Er is veel ongerustheid. Maar voor mij is het duidelijk: alle niet-essentiële bedrijven moeten dicht. Laat iedereen zoveel mogelijk thuis. Dat is het beste wat je vandaag kunt doen.”

VIJFDE STOP CATERPILLAR (VLAAMS-BRABANT)

Op Caterpillar in Grimbergen heeft de late ploeg op woensdag 18 maart het werk neergelegd. We spreken erover met bevoegd secretaris Christophe Lanckmans: “Onze afgevaardigden vragen al heel lang – nog voor het virus in Europa was – welke maatregelen het bedrijf zou nemen indien de situatie zou verergeren. Daar werd toen heel lacherig over gedaan. Zelfs tot op vandaag worden de zaken nog geminimaliseerd.”

Maar de 800 werknemers werden natuurlijk steeds ongeruster: “Somige mensen werken heel dicht op elkaar en er wordt ook veel werk met de hand gedaan. Als men het bedrijf niet wil sluiten – waar ik voor een stuk kan inkomen – dan moeten er wel deftige maatregelen komen. Want zo is het niet werkbaar. Er zou beter gebruik gemaakt worden van tijdelijke werkloosheid, waarbij een deel van het personeel beurtelings thuis zit. Op die manier loop je daar met minder mensen rond. Vandaag (don-

derdag 19 maart) vergaderen we daar nog verder over met de directie.”

Afsluiten doet Christophe met een pluim voor al onze vakbondsafgevaardigden: “Het is ongelofelijk hoeveel werk onze delegees verzetten. Ze kloppen vaak lange dagen en doen het maximaal haalbare. Dat kan niet genoeg benadrukt worden.”

Christophe Lanckmans

CONCLUSIE

Onze vakbondsafgevaardigden zitten vandaag – nog meer dan anders – helemaal vooraan in de frontlijn. Terwijl honderdduizenden werknemers tijdelijk werkloos worden, proberen zij hen zo goed mogelijk te ondersteunen en ervoor te zorgen dat iedereen weet wat zijn rechten en plichten zijn. Ze onderhandelen met de directie over extra veiligheids- en gezondheidsvoorschriften. En ze zien erop toe dat het bedrijf gesloten wordt, wanneer dit de enige verstandige optie is.

Uit bovenstaande getuigenissen blijkt duidelijk dat onze metallo's dit met veel verve doen. Opkomen voor de bescherming van de werknemer, de ongerustheid op de werkvloer kanaliseren en vertegenwoordigen, Dat is de essentie. Dit is wat het betekent om delegee te zijn.